

DATOS IDENTIFICATIVOS

Procesos de investigación e creación

Materia	Procesos de investigación e creación			
Código	P01G010V01701			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando			
Profesorado	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando Barreiro Rodríguez-Moldes, María Covadonga Fernández Pérez de Lis, Javier Moraza Pérez, Juan Luís			
Correo-e	ibarcia@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Dotación de recursos perceptivos, emocionais e conceptuais para o exercicio de tarefas creativas e investigadoras.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.
B10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
B11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
B12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
B14	Sensibilidade en temas ambientais.
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
B16	Compromiso ético profesional.
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos

C21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
C24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
C29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
C30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
C35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
C36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
C41	Capacidade para realizar proxectos de investigación artísticos.
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
C44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
C46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social
C47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
C48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
C49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O estudante obterá un coñecemento de os procesos de creación e produción artística.	B3	C6 C9
O estudante adquirirá capacidade para aplicar os coñecementos técnicos e de procedemento a o desenvolvemento de unha práctica artística.	B10 B12	C22 C25 C31 C32 C37 C38 C42 C43 C44
O estudante obterá coñecemento de modos de investigación en Belas Artes.	B3 B16	C6 C9 C12 C13 C14

O estudante obterá capacidade para a organización de un sistema creativo innovador.	B10 B12	C20 C22 C25 C26 C31 C37 C38 C41
O estudante adquirirá capacidade para a presentación e exposición de proxectos artísticos.	B1 B2 B15	C21 C22 C23 C24 C31 C41
O estudante obterá capacidade para a elaboración de textos relacionados con o traballo realizado.	B1 B2 B3	C22 C23 C24 C25 C36
O estudante obterá capacidade para buscar, analizar e incorporar recursos desde outros ámbitos.	B1 B6 B7 B10	C21 C22 C33 C34 C35 C37 C38
O estudante obterá capacidade para elaborar un anteproxecto.	B4 B5 B7 B10	C22 C25 C26 C36
O estudante obterá capacidade para *contextualizar o traballo realizado.	B1 B2	C24 C26 C30 C31 C33 C35 C36 C37
O estudante obterá capacidade para documentar o traballo realizado.	B1 B2	C31 C36 C39
O estudante obterá capacidade para a análise e a avaliación de proxectos.	B1 B2 B8 B16	C19 C21 C22 C25 C26 C31 C38
O estudante obterá capacidade para a *autoevaluación.	B4 B5 B6 B8 B9	C25 C26 C29 C30
O estudante adquirirá habilidade para captar estímulos susceptibles de ser incorporados á creación.	B11 B12 B14 B15 B16	C42 C44 C46 C49
O estudante adquirirá habilidade para xestionar a información necesaria na elaboración de proxectos artísticos.		C42 C43 C44 C47 C49

O estudante adquirirá habilidade para expor procesos de investigación e creación en arte.

C36
C42
C43
C44
C46
C47
C48

Contidos

Tema

PARTE *I. INTRODUCCIÓN.	0.1. Carácter da materia en relación ao seu lugar no Plan de estudos: *procesualidad e carácter interdisciplinar do módulo PROCESOS. 0.2. Creación e investigación: Definicións, diverxencias e confluencias. A investigación en Belas Artes no contexto universitario contemporáneo, en relación á creación artística: aspectos comúns e paradoxos. / Diferenzas metodolóxicas e *contextuales. 0.3. Creación e investigación como procesos de elaboración e indagación. 0.4. Obxectivos didácticos. A dotación de recursos *perceptivos, emocionais e conceptuais para o exercicio de tarefas creativas e investigadoras, como obxectivo fundamental: [entrar en proceso], máis aló e máis acó das condicións de posibilidade supón transformar as orientacións externas nunha orientación interna. Este paso, do ensino á aprendizaxe, supón *interiorizar unha dobre esixencia: intensidade e honestidade.
PARTE *II. ARTE E SABER.	*I.1. O coñecemento humano como proceso de modelización da realidade. *I.2. Lugar da arte dentro da teoría do coñecemento. *I.3. Nocións sobre a singularidade cognitiva da arte. A irreductible falta de neutralidade do suxeito como límite das ciencias e como eixo das artes. O suxeito social e a intelixencia distribuída. *I.4. Saber e práctica. O coñecemento inducido na práctica do [laboratorio] como núcleo fundamental das experiencias creativas e investigadoras. *I.5. Ética do saber. Os dilemas da responsabilidade do coñecemento.
PARTE *III. PROCESOS (CREATIVOS) E PROXECTOS (DE INVESTIGACIÓN)	*II.1. A creación artística como proceso. Apreciación da diversidade de modelos *procesuais no contexto da creación: desde [pequena sensación] ao [propósito experimental], entre a [angustia da influencia] e a [desvergoña xenial], entre a incerteza e o [criterio]. *II.2. Obstáculos. (a) Obstáculos materiais e dificultades técnicas; (*b) Resistencias subxectivas e *caracteriológicas; E (*c) prexuízos conceptuais, ideolóxicos e *disciplinares. *II.3. Destreza (optimización de recursos materiais, espaciais, temporais e técnicos), actitude investigadora (xestión de recursos sensíbles e emocionais), e competencia (uso de recursos simbólicos e documentais). *II.4. Procesos de elaboración (material, estrutural, simbólica). Gramática da imaxinación. *Heurística, *combinatoria; Lóxica fluída, pensamento borroso, modelización e *diagramática; Pensamento diverxente, riqueza do erro, e uso de información ausente.
PARTE *IV. PROCESOS DE *VALIDACIÓN E *FALSACIÓN.	*II.1. Procesos de *validación no ámbito creativo. Esixencias e compromisos *gnoseolóxicos no contexto da creación artística. *II.2. Procesos de *falsación no ámbito investigador. Esixencias e compromisos *gnoseolóxicos no contexto da investigación en Belas Artes. *II.3. Modelos de investigación en Belas Artes.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	14	0	14
Estudo de casos	0	7	7
Obradoiro	13	20	33
Resolución de problemas de forma autónoma	0	65	65
Seminario	6	0	6
Presentación	0	8	8
Traballo tutelado	14	0	14
Actividades introdutorias	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Desenvolvemento pormenorizado do temario con uso de sistemas audiovisuais e argumentais.
Estudo de casos	Análise e discusión de procesos creativos e investigadores concretos, cun de sistemas audiovisuais e argumentais.
Obradoiro	Desenvolvemento do traballo presencial tutelado e avaliación continuada.
Resolución de problemas de forma autónoma	Desenvolvemento de traballo autónomo.
Seminario	Análise e avaliación de resultados.
Presentación	Asistencia activa a actividades vinculadas coa materia.
Traballo tutelado	Desenvolvemento e presentación de traballos no espazo da clase.
Actividades introdutorias	Introdución argumental á materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	O carácter *procesual da materia artículase ao redor do modelo de adquisición de coñecemento baseado na experiencia de elaboración. Por iso a presenza activa e continuada é fundamental para cumprir co obxectivo de optimización dos procesos persoais de creación, en calquera dos campos *disciplinares presentes no Grao.
Obradoiro	A presentación de resultados supón por unha banda a deliberación e resolución na *materialidad da proposta plástica, e por outro a constatación das capacidades de comprensión, *fundamentación e *falsación.
Seminario	Considérase tan importante como a presenza activa na aula, como a presentación dos resultados en forma e data, así como a experiencia adquirida na aprendizaxe transversal desde a indución que se produce por efecto do resto de estudantes da materia. A interacción dinámica das correccións en grupo supón unha oportunidade extraordinaria de incentivar o desenvolvemento.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Obradoiro	Avaliación continua e personalizada dos procesos de traballo.	35	B1 B2 B3 B5 B7 B9 B11 B12 B16	C12 C14 C19 C21 C22 C23 C24 C25 C26 C29 C30 C31 C32 C33 C34 C35 C36 C37 C38 C39 C41 C44
Seminario	Avaliación conxunta e transversal dos traballos.	5	B1 B2 B4 B5 B6 B9 B10 B11 B12 B14 B16	C13 C21 C23 C24 C26 C33 C34 C35 C37 C39 C42 C44 C49

Traballo tuteladoAvaliación baseada na resolución e presentación de traballos concretos de forma puntual de acordo coa axenda **predeterminada.	60	B1	C6
		B2	C9
		B3	C12
		B4	C13
		B5	C14
		B6	C19
		B7	C20
		B8	C21
		B9	C34
		B10	C35
		B11	C36
		B12	C37
		B14	C38
		B15	C39
		B16	C41
			C42
			C43
			C44
			C46
			C47
			C48
			C49

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación estará referida á evolución persoal das capacidades de asimilación de información, a capacidade de argumentación, a axilidade mental, a improvisación, elección e decisión; o desenvolvemento da sensibilidade plástica, das habilidades perceptivas e destrezas construtivas na execución obxetual, a capacidade no manexo de fontes iconográficas e documentais, a coherencia entre formulacións e resultados; e as actitudes, vinculadas á curiosidade, disposición, laboriosidade, a iniciativa persoal, a participación no traballo común, a capacidade para enriquecer á discusión, etc. E supón a adecuación a catro criterios de avaliación: comprensión, fundamentación, falsación e trazabilidade. Esta avaliación será continuada, polo que a asistencia habitual é necesaria, xa que se desenvolverá de acordo á propia estrutura e calendario de exercicios propostos, cada un dos cales derivará unha cualificación acumulativa e cuxa presentación puntual será imprescindible. Dentro desta lóxica de avaliación continua, poderán eventualmente realizarse probas para verificar o grao de asimilación intelectual dos contidos, categorías e parámetros utilizados no curso.

Probas de avaliación da convocatoria de xullo: mércores, 1 de xullo de 2020 ás 10:00h. Probas de avaliación da convocatoria extraordinaria Fin de Carreira: Martes, 22 de outubro de 2019 ás 10:00h.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Ackerman, Diane, **Una historia natural de los sentidos**, Anagrama, 1992
Cuesta, S. y Moraza, J.L., **El arte como criterio de excelencia**, Ministerio de Cultura. Secretaria de Universidades, 2010
Gardner, Howard, **Las cinco mentes del futuro**, Paidós, 2005
Maturana, H y Varela, Francisco, **El árbol de conocimiento**, Gedisa, 1999
Steiner, George, **Gramáticas de la creación**, Siruela, 2011
V.V.A.A., **Notas para una investigación artística. Actas Jornadas "La Carrera Investigadora en Bellas Artes: Estrategias y Modelos (2007-2015)"**., Universidad de Vigo, 2008

Recomendacións

Outros comentarios

Dispónse de espazos individualizados para o desenvolvemento de todos as tarefas de cada alumno en todas as materias do primeiro cuatrimestre, desde a materia obrigatoria PROCESOS DE INVESTIGACIÓN E CREACIÓN. Dado que se trata dunha materia de carácter esencialmente *procesual, articulada ao redor dunha adquisición de coñecementos baseada na experiencia de elaboración, considérase imprescindible o uso continuado e cotián dos espazos individualizados para o desenvolvemento do traballo tanto presencial como autónomo.

*TUTORÍAS PRIMEIRO E SEGUNDO CUATRIMESTRE:

Chelo *Matesanz: Martes de 12:30 a 15:30; mércores de 11:30 a 14:30.

Juan Luís *Moraza: Martes de 8:30 a 10:30 e de 19:30 a 21:30; Mércores 12:30 a 14:30.

Nacho Barcia: 1º cuadrimestre: Martes de 10 a 13 *h. e Xoves de 10 a 13*h.; 2º cuadrimestre: Martes de 11:30 a 14 *h. e Xoves de 9:30 a 12:30
